

ZAKON

O SARADNJI SRBIJE I CRNE GORE SA MEĐUNARODNIM TRIBUNALOM ZA KRIVIČNO GONJENJE LICA ODGOVORNIH ZA TEŠKA KRŠENJA MEĐUNARODNOG HUMANITARNOG PRAVA POČINJENA NA TERITORIJI BIVŠE JUGOSLAVIJE OD 1991. GODINE

("Sl. list SRJ", br. 18/2002 i "Sl. list SCG", br. 16/2003)

I OPŠTE ODREDBE

Član 1

(1) Ovim zakonom uređuje se saradnja Srbije i Crne Gore sa Međunarodnim tribunalom za krivično gonjenje lica odgovornih za teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije od 1991. godine (u daljem tekstu: Međunarodni krivični tribunal) i izvršenje obaveza koje za Srbiju i Crnu Goru proizlaze iz Rezolucije Saveta bezbednosti br. 827 (1993) i Statuta Međunarodnog krivičnog tribunala, na osnovu kojeg će nadležni organi republika članica odlučivati o ustupanju krivičnog postupka i predaji optuženih ovom tribunalu.

(2) Srbija i Crna Gora će poštovati i sprovoditi sudske odluke Međunarodnog krivičnog tribunala i ukazivati pravnu pomoć njegovim istražnim i sudskim organima.

Član 2

(1) Međunarodni krivični tribunal je sud obrazovan od strane Saveta bezbednosti Organizacije ujedinjenih nacija, te se u saradnji Savezne Republike Jugoslavije sa tim tribunalom ne primenjuju opšta pravila i propisi koji regulišu saradnju sa stranim državama u oblasti pravosuđa.

(2) Odredbe Statuta Međunarodnog krivičnog tribunala su opšteprihvaćena pravila međunarodnog prava.

Član 3

(1) Zahtevi za saradnju ili izvršenje pojedinih odluka Međunarodnog krivičnog tribunala dostavljaju se Ministarstvu spoljnih poslova.

(2) Nakon što utvrdi formalnu valjanost zahteva, Ministarstvo spoljnih poslova će ga dostaviti nadležnom organu radi postupanja predviđenog ovim zakonom.

(3) Saradnja sa Međunarodnim krivičnim tribunalom odvija se na srpskom jeziku ili na jednom od jezika Međunarodnog krivičnog tribunala, uz prevod na srpski jezik.

Član 4

(1) Zahtev za saradnju ili izvršenje odluka Međunarodnog krivičnog tribunala usvojiće se ako je zasnovan na odredbama Statuta i Pravila o postupku i dokazima Međunarodnog krivičnog suda.

(2) Ako nadležni organ proceni da bi određeni postupak saradnje mogao da ugrozi suverenitet ili interes bezbednosti državne zajednice, o tome će obavestiti Savet ministara, odnosno vladu države članice.

(3) Ako Savet ministara ili vlada države članice oceni da bi ispunjenje zahteva ugrozilo suverenitet ili interese bezbednosti državne zajednice, naložiće Ministarstvu spoljnih poslova, odnosno ministarstvu nadležnom za poslove pravde države članice da o tome obavesti Međunarodni krivični tribunal i uloži prigovor prema Pravilima o postupku i dokazima.

Član 5

(1) Mesna nadležnost sudova u postupku saradnje sa Međunarodnim krivičnim tribunalom je delegirana nadležnost Okružnog suda u Beogradu za teritoriju države članice države Srbije, odnosno Višeg suda u Podgorici za teritoriju države članice države Crne Gore (u daljem tekstu: nadležni sud).

(2) Mesna nadležnost drugih državnih organa koji postupaju po zahtevu za saradnju Međunarodnog krivičnog tribunala određuje se prema pravilima koja važe za određivanje nadležnosti u postupku u kojem se obavlja radnja kojom se ostvaruje saradnja.

Član 6

(1) Postupak po ovom zakonu je hitan.

(2) Sudovi, tužilaštva i drugi državni organi izvestiće Ministarstvo spoljnih poslova o preduzetim radnjama ili izvršenju zahteva Međunarodnog krivičnog tribunala, kao i o smetnjama nastalim u toku postupanja, odmah, a najkasnije u roku od tri dana.

Član 7

(1) Odlukom Saveta ministara i vlada država članica obrazovaće se Nacionalni savet Savezne Republike Jugoslavije za saradnju sa Međunarodnim tribunalom za krivično gonjenje lica odgovornih za teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije od 1991. godine (u daljem tekstu: Nacionalni savet).

(2) U odluci o osnivanju Nacionalnog saveta odrediće se: sastav, zadaci i ovlašćenja, u skladu sa Rezolucijom 827 Saveta bezbednosti i Statutom Međunarodnog krivičnog tribunala, a naročito u pogledu statusa okrivljenih, pružanja pomoći njihovim porodicama, položaju svedoka, pristupa arhivskoj građi i drugim pitanjima od značaja za ostvarivanje saradnje.

(3) Savet ministara može imenovati posmatrača Srbije i Crne Gore pri Međunarodnom krivičnom tribunalu.

Član 8

(1) Međunarodni krivični tribunal može imati kancelariju na teritoriji Srbije i Crne Gore.

(2) Pravni status Kancelarije Međunarodnog krivičnog tribunala uređuje se posebnim sporazumom.

II OVLAŠĆENJA MEĐUNARODNOG KRIVIČNOG TRIBUNALA ZA PREUZIMANJE ISTRAŽNIH RADNJI U SRBIJI I CRNOJ GORI

Član 9

(1) Istražni organi i tužilac Međunarodnog krivičnog tribunala mogu na teritoriji Srbije i Crne Gore, radi otkrivanja krivičnog dela iz svoje nadležnosti, preduzimati sledeće radnje:

- 1) prikupljanje obaveštenja od građana;
- 2) saslušanje osumnjičenih, optuženih, oštećenih, svedoka i veštaka, uključujući obdukcije i ekshumacije leševa;
- 3) prikupljanje materijalnih dokaza;
- 4) razgledanje i prepisivanje isprava, uključujući i one koje sačine ili prikupe pravosudni organi Srbije i Crne Gore o povredama međunarodnog humanitarnog prava.

Član 10

(1) U vršenju radnji iz prethodnog člana, predstavnici Međunarodnog krivičnog tribunala ne mogu primenjivati prinudne mere kojima se ograničavaju prava i slobode građana Srbije i Crne Gore i drugih lica na njenoj teritoriji, niti postupati suprotno standardima međunarodnog prava.

(2) Ako se javi potreba za primenom mera kojima se ograničavaju prava i slobode građana, istražni organi Međunarodnog krivičnog tribunala će se sa zahtevom za njihovu primenu obratiti nadležnom organu Srbije i Crne Gore.

(3) Organi Međunarodnog krivičnog tribunala u vršenju radnji iz člana 9. ne mogu postupati suprotno propisima Srbije i Crne Gore, niti na način koji bi mogao da šteti njenom suverenitetu ili interesu nacionalne bezbednosti.

Član 11

O oslobađanju svedoka i osumnjičenih dužnosti čuvanja državne, vojne ili službene tajne i o dostavljanju i razgledanju spisa koji se odnose na državnu, vojnu ili službenu tajnu, odlučuje Savet ministara, odnosno vlada države članice.

III USTUPANJE KRIVIČNOG POSTUPKA KOJI SE VODI PRED DOMAĆIM SUDOM

Član 12

(1) Odredbama ovog odeljka utvrđuje se postupak ustupanja krivičnog postupka Međunarodnom krivičnom tribunalu.

(2) Nadležni organi republika donose odluku o ustupanju krivičnog postupka Međunarodnom krivičnom tribunalu.

Član 13

(1) Zahtev Međunarodnog krivičnog tribunala da mu se ustupi krivično gonjenje lica protiv kojeg se pred nadležnim sudom u Srbiji i Crnoj Gori vodi krivični postupak mora biti obrazložen i uz njega dostavljena potvrđena optužnica.

(2) Rešenje o ustupanju krivičnog postupka donosi veće nadležnog okružnog, odnosno višeg suda, u sastavu od troje sudija. Veće će odbiti zahtev za ustupanje krivičnog postupka ako se zahtev ne odnosi na isto lice i isto krivično delo, ako krivično delo nije u nadležnosti Međunarodnog krivičnog tribunala ili ako je okrivljeni za to krivično delo već osuđen pravosnažnom presudom nadležnog suda u Srbiji i Crnoj Gori.

(3) Izuzetno, krivični postupak dovršen pravnosnažnom presudom ustupiće se Međunarodnom krivičnom tribunalu ako se zahtev odnosi na ponavljanje postupka pred Međunarodnim krivičnim tribunalom, prema odredbama člana 10. stav 2. Statuta Međunarodnog krivičnog tribunala.

(4) Na sednicu veća iz stava 2. ovog člana pozivaju se nadležni javni odnosno državni tužilac, okrivljeni i njegov branilac, koji mogu izneti svoje razloge i predloge povodom zahteva Međunarodnog krivičnog tribunala za ustupanje krivičnog postupka. Sednica veća održaće se i ako pozvane strane nisu prisutne, kao i u slučaju ako je okrivljeni u bekstvu ili je nedostupan sudu.

Član 14

(1) Na rešenje o ustupanju krivičnog postupka Međunarodnom krivičnom tribunalu nadležni javni odnosno državni tužilac, okrivljeni i njegov branilac mogu izjaviti žalbu u roku od osam dana. Žalba zadržava izvršenje rešenja.

(2) O žalbi iz stava 1. ovog člana odlučuje vrhovni sud države članice, u veću sastavljenom od pet sudija, u roku od petnaest dana od dana prijema spisa.

(3) Veće vrhovnog suda može odbiti žalbu kao neosnovanu ili je uvažiti i prvostepeno rešenje ukinuti ili preinačiti.

(4) Po pravnosnažnosti rešenja o ustupanju krivičnog postupka, rešenje se, zajedno sa spisima predmeta, dostavlja ministarstvu države članice nadležnom za poslove pravde.

(5) Ako nema smetnji iz člana 3. st. 1. i 2. ovog zakona, ministarstvo države članice nadležno za poslove pravde će spise predmeta dostaviti Međunarodnom krivičnom tribunalu.

Član 15

(1) Krivični postupak pred domaćim sudom, za koji je dozvoljeno ustupanje Međunarodnom krivičnom tribunalu, obustaviće se.

(2) Ako je dozvoljeno ustupanje Međunarodnom krivičnom tribunalu, a predmet postupka pred domaćim sudom je krivično delo koje nije u nadležnosti Međunarodnog krivičnog tribunala, postupak pred domaćim sudom će se prekinuti do okončanja postupka pred Međunarodnim krivičnim tribunalom.

(3) Kada je presuda suda u Srbiji i Crnoj Gori za krivično delo za koje je ustupljeno gonjenje postala pravnosnažna, neće se izvršiti, a ako je izvršenje u toku, biće prekinuto danom predaje okrivljenog Međunarodnom krivičnom tribunalu.

Član 16

(1) Optuženom o čijoj je krivici odlučio Međunarodni krivični tribunal ne može se za isto krivično delo suditi u Srbiji i Crnoj Gori.

Član 17

(1) Pravnosnažno i izvršno rešenje kojim je utvrđeno da su ispunjene pretpostavke za ustupanje krivičnog postupka Međunarodnom krivičnom tribunalu dostavlja se Ministarstvu spoljnih poslova.

(2) Rešenje o ustupanju krivičnog postupka Međunarodnom krivičnom tribunalu donosi Ministarstvo spoljnih poslova.

IV POSTUPAK ZA PREDAJU OKRIVLJENIH

Član 18

(1) Odredbama ovog odeljka utvrđuje se postupak za predaju okrivljenih Međunarodnom krivičnom tribunalu i odnosi se na sva lica optužena pred Međunarodnim krivičnim tribunalom koja se zateknu na teritoriji Srbije i Crne Gore, bez obzira na prava i privilegije koje proističu iz njihove državne, političke, javne ili službene dužnosti.

(2) Nadležni organi država članica donose odluku o predaji okrivljenih Međunarodnom krivičnom tribunalu.

Član 19

(1) Zahtev za predaju, zajedno sa potvrđenom optužnicom i naredbom za lišenje slobode, podnosi se Ministarstvu spoljnih poslova, koje ih dostavlja na postupak nadležnom sudu.

Član 20

(1) U postupku za predaju, okrivljeni mora imati branioca.

(2) Ako okrivljeni sam ne izabere branioca, sud će mu postaviti branioca po službenoj dužnosti.

Član 21

(1) Istražni sudija nadležnog suda određuje pritvor okrivljenom čija se predaja traži, odnosno preduzima druge mere za obezbeđenje njegovog prisustva.

(2) Naredbu istražnog sudije o lišenju slobode okrivljenog izvršavaju organi unutrašnjih poslova.

Član 22

(1) U hitnim slučajevima, kad postoji opasnost da će okrivljeni pobeći ili da će se sakriti, istražni sudija nadležnog suda može odrediti pritvor i pre dostavljanja zahteva za predaju.

(2) Ako zahtev, zajedno sa potvrđenom optužnicom, ne bude podnet u roku od 48 sati, pritvoreni će se pustiti na slobodu.

Član 23

(1) Organi unutrašnjih poslova lišiće slobode okrivljenog i bez naredbe istražnog sudije, ako je za okrivljenim raspisana poternica nadležnog domaćeg organa ili Međunarodnog krivičnog suda. Organ unutrašnjih poslova je dužan da okrivljenog odmah sprovede nadležnom istražnom sudiji, koji će odrediti pritvor ili lice lišeno slobode pustiti na slobodu.

Član 24

(1) Pritvor može narediti i veće nadležnog suda u toku postupka koji se vodi po zahtevu Međunarodnog krivičnog tribunala za ustupanje krivičnog gonjenja (član 12. stav 2).

Član 25

(1) Pre donošenja rešenja o pritvoru, sud će saslušati okrivljenog.

Član 26

(1) Pritvor određen po čl. 18. i 21. ovog zakona može trajati do predaje optuženog Međunarodnom krivičnom tribunalu, odnosno do pravnosnažnosti odluke kojom je zahtev za predaju odbijen.

Član 27

(1) Protiv rešenja o određivanju pritvora okrivljeni i njegov branilac mogu uložiti žalbu veću nadležnog suda, u roku od tri dana od dana prijema rešenja. Žalba ne zadržava izvršenje rešenja.

Član 28

(1) U postupku po zahtevu za predaju okrivljenog, istražni sudija nadležnog suda će okrivljenog upoznati sa zahtevom i optužbama koje mu se stavljaju na teret i saslušati ga o svim okolnostima važnim za odlučivanje o zahtevu Međunarodnog krivičnog tribunala.

Član 29

(1) Ako istražni sudija nadležnog suda nađe da su ispunjene pretpostavke za predaju okrivljenog, utvrdiće to rešenjem, u roku od tri dana od dana privođenja okrivljenog.

(2) Pretpostavke za predaju su ispunjene ako se utvrdi da se zahtev odnosi na lice protiv kojeg se vodi postupak, da je protiv lica čija se predaja traži potvrđena optužnica u skladu sa članom 19. Statuta Međunarodnog krivičnog tribunala, da se radi o delu kažnjivom i po domaćem zakonu i da se radi o krivičnom delu iz nadležnosti Međunarodnog krivičnog tribunala (čl. 2, 3, 4. i 5. Statuta).

(3) Protiv rešenja iz stava 1. ovog člana okrivljeni, njegov branilac i nadležni javni, odnosno državni tužilac imaju pravo žalbe veću sastavljenom od trojice sudija nadležnog suda, u roku od tri dana od dana prijema rešenja.

(4) Veće nadležnog suda iz stava 3. ovog člana je dužno da odluku po žalbi donese u roku od tri dana od dana prijema spisa.

Član 30

(1) Ako istražni sudija nadležnog suda rešenjem utvrdi da nisu ispunjene pretpostavke za predaju okrivljenog, po službenoj dužnosti dostaviće veću trojice sudija nadležnog suda rešenje, zajedno sa spisima predmeta.

(2) Veće sastavljeno od troje sudija nadležnog suda razmatra prvostepeno rešenje i svojim rešenjem potvrđuje, ukida ili preinačuje rešenje istražnog sudije nadležnog suda u roku do tri dana.

(3) Rešenje veća nadležnog suda je pravosnažno i izvršno, te se protiv istog ne mogu ulagati vanredna pravna sredstva i ne može se tražiti odlaganje izvršenja.

Član 31

(1) Pravosnažno i izvršno rešenje kojim je utvrđeno da su ispunjene pretpostavke za predaju okrivljenog lica Međunarodnom krivičnom tribunalu, dostavlja se Ministarstvu za ljudska i manjinska prava.

(2) Rešenje o predaji okrivljenog Međunarodnom krivičnom tribunalu donosi Ministarstvo za ljudska i manjinska prava, koje izvršava ministarstvo unutrašnjih poslova države članice.

(3) Protiv rešenja iz prethodnog stava ovog člana ne može se voditi upravni spor.

V UKAZIVANJE PRAVNE POMOĆI MEĐUNARODNOM KRIVIČNOM TRIBUNALU

Član 32

(1) Na zahtev Međunarodnog krivičnog tribunala, nadležni državni organi Srbije i Crne Gore obavice pojedine istražne radnje, prikupiti potrebne podatke o krivičnom delu i učiniocu i druge činjenice važne za krivični postupak, raspisati poternicu, preduzeti mere za zaštitu svedoka, dostaviti poziv i druga pismena koja licima sa boravištem u Srbiji i Crnoj Gori upućuje Međunarodni krivični tribunal i obaviti druge radnje važne za postupak pred Međunarodnim krivičnim tribunalom.

(2) Predstavnicima Međunarodnog krivičnog tribunala omogućice se prisustvo pri obavljanju radnji iz stava 1. ovog člana, kao i da pri tome postavljaju pitanja, daju predloge i obavljaju druge radnje vezane za postupak.

Član 33

(1) Na zahtev Međunarodnog krivičnog tribunala, Ministarstvo spoljnih poslova odobrice tranzit okrivljenog, svedoka i drugih lica preko teritorije Srbije i Crne Gore.

(2) Nadležni državni organi Srbije i Crne Gore preduzeće radnje potrebne za bezbedan tranzit lica iz stava 1. ovog člana, uključujući i mere ograničenja slobode lica čiji se tranzit vrši.

VI IZVRŠENJE PRESUDA MEĐUNARODNOG KRIVIČNOG TRIBUNALA NA TERITORIJI SRBIJE I CRNE GORE

Član 34

(1) Pravosnažna presuda Međunarodnog krivičnog tribunala može se izvršiti u Srbiji i Crnoj Gori. Ministarstvo spoljnih poslova obavestice Međunarodni krivični tribunal o spremnosti Srbije i Crne Gore da prihvati osuđenike na izdržavanje zatvorske kazne.

(2) Zatvorska kazna izvršava se prema propisima Srbije i Crne Gore.

(3) Međunarodnom krivičnom tribunalu omogućice se nadzor nad izvršenjem kazne.

Član 35

(1) Kada se prema propisima Srbije i Crne Gore, steknu uslovi za pomilovanje, ublažavanje kazne ili uslovni otpust, o tome će se obavestiti Međunarodni krivični tribunal, radi donošenja odgovarajuće odluke.

VII OSTALE ODREDBE

Član 36

(1) Za lice koje se dobrovoljno preda Međunarodnom krivičnom tribunalu, Savet ministara i vlada države članice čiji je okrivljeni državljanin, daće neophodne garancije Međunarodnom krivičnom tribunalu da se to lice brani sa slobode.

Član 37

(1) Ministarstvo spoljnih poslova može od Međunarodnog krivičnog tribunala zatražiti naknadu troškova nastalih za Srbiju i Crnu Goru u vezi sa saradnjom sa Međunarodnim krivičnim tribunalom, obavljenom na njegov zahtev.

Član 38

(1) Sudije, tužilac i registrator Međunarodnog krivičnog tribunala uživaju u Srbiji i Crnoj Gori imunitet i povlastice predviđene za diplomatske predstavnike.

(2) Službenici Kancelarije i drugi predstavnici Međunarodnog krivičnog tribunala uživaju imunitete i povlastice koje se priznaju prema međunarodnom pravu.

Član 39

(Brisan)

Član 40

(1) Na pitanja koja nisu regulisana ovim zakonom (npr. o pozivanju, dovođenju, obećanju okrivljenog da neće napustiti boravište, jemstvu, izdavanju poternice, postupku izvršenja pritvora i dr.), shodno će se primenjivati odredbe Zakonika o krivičnom postupku.

Član 41

(1) Ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu SRJ".

***Samostalni član Zakona o izmenama
Zakona o saradnji Savezne Republike Jugoslavije sa Međunarodnim tribunalom
za krivično gonjenje lica odgovornih za teška kršenja međunarodnog
humanitarnog prava počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije od 1991. godine***

("Sl. list SCG", br. 16/2003)

Član 28

(1) Ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Srbije i Crne Gore".